

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
GRAĐANSKO ODJELJENJE
Broj: 23 0 V 056098 25 Spp
Sarajevo, 09.07.2025. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, odlučujući o zahtjevu Općinskog suda u Velikoj Kladaši za rješavanje spornog pravnog pitanja od 28.05.2025. godine, na osnovu odredbe člana 61d. stav (2) Zakona o parničnom postupku¹ (dalje: ZPP), te odredbe člana 18. Pravilnika o unutrašnjem sudskom poslovanju Federacije Bosne i Hercegovine i Brčko Distrikta² u sjednici Građanskog odjeljenja održanoj 09.07.2025. godine donio je:

ODLUKU

Odbija se zahtjev Općinskog suda u Velikoj Kladaši za rješavanje spornog pravnog pitanja broj: 23 0 O 056098 23 O od 28.05.2025. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Općinski sud u Velikoj Kladaši, uz dopis od 28.05.2025. godine, dostavio je zahtjev za rješavanje spornog pravnog pitanja u ostavinskom postupku iza umrle M.S., rođ. S., kćeri H., a koja je umrla 14.08.2021. godine u mjestu T. R Slovenija. Uz zahtjev je dostavljen i predmet broj 23 0 O 056098 23 O.

U zahtjevu je izložen kratak prikaz utvrđenog činjeničnog stanja, razlozi zbog kojih se sud obraća sa zahtjevom i sopstveno tumačenje spornog pravnog pitanja.

U konkretnoj pravnoj stvari u toku je ostavinski postupak iza umrle M.S. i utvrđeno da ostavinsku masu iza umrle čine nekretnine upisane u posjedovni list broj 74 k.o. B.B. na ime ostaviteljice sa dijelom 1/1 ukupne površine 6.299 m². U toku postupka je utvrđeno da su poznati zakonski nasljednici ostaviteljice M.A., Z.M., N.M., Đ.I. i D.S. Preostali zakonski nasljednici nisu poznati sudu, niti strankama u smislu njihovog broja, imena i adrese, tj. nasljednici umrlih nasljednika H.S., R.S. i E.P. Utvrđeno je i da je ostaviteljica sačinila notarski testament kojim je za nasljednika svoje cijele imovine odredila svoga muža D.S., koji je nadživio ostaviteljicu i preminuo dana 31.08.2022. godine prije nego što je dao nasljedničku izjavu u ovom postupku, ali iza kojeg je ostao testament pred svjedocima od 18.03.2022. godine kojim testamentom je raspolagao za slučaj smrti svojom nasljedničkim dijelom u pogledu zaostavštine koja mu pripada iza ostaviteljice u korist brata ostaviteljice M.A., koji testament je i proglašen dana 05.12.2023. godine.

Prvostepeni sud postavlja sporno pravno pitanje koje glasi:

¹ „Službene novine F BiH“ broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15

² „Službeni glasnik BiH“ broj 66/12 i 40/14

„ Da li se zaostavština raspoređuje na poznate nasljednike čiji podaci (ime i prezime) su sudu poznati, ukoliko podaci (ime i prezime) o identitetu preostalih nasljednika nisu poznati, tj. u situaciji kada sudu dostupni nasljednici i čiji su podaci poznati (ime i prezime) tvrde da im nije poznato ime i prezime jednog ili više nasljednika koji je pozvan/pozvani na nasljeđe (njihovi podaci) ili kada sudu dostupni nasljednici čiji su podaci poznati (ime i prezime) tvrde da je jedan od nasljednika čije ime i prezime je poznato i koji je pozvan na nasljeđe u međuvremenu preminuo prije davanja nasljedničke izjave, a da su iza istog ostali njegovi nasljednici koji su pozvani na nasljeđe temeljem prava nasljedne transmisije (ukoliko je taj nasljednik preminuo nakon ostavitelja) ili prava predstavljanja (ukoliko je taj nasljednik preminuo prije ostavitelja), ali da im nije poznat njihov broj niti njihovi podaci (ime i prezime) i pod kojim uslovima se zaostavština raspoređuje na poznate nasljednike čiji podaci (ime i prezime) su sudu poznati, tj. da li se zaostavština raspoređuje na poznate nasljednike (one koji su već poznati i one koji se unutar trajanja oglasa jave sudu) nakon proteka jedne godine od dana objave oglasa u Službenim novinama F BiH i oglasnoj tabli suda kojim se pozivaju nepoznati nasljednici da se u roku od jedne godine od dana objave oglasa jave sudu?

U zahtjevu se navodi da se pred prvostepenim sudom vodi više predmeta koji se odnose na isto pravno pitanje: 23 0 O 048423 21 O, 23 0 O 053608 22 O, 23 0 O 047914 20 O, 23 0 O 052952 22 O, 23 0 O 050281 21 O, 23 0 O 050276 21 O, 23 0 O 048403 21 O, 23 0 O 046960 20 O i 23 0 O 041947 18 O, u kojim predmetima je također utvrđeno da je jedan ili više nasljednika preminuo u inostranstvu, a ne zna se broj niti imena njegovih nasljednika kao sukcesora, dakle radi se o većem broju predmeta u kojima postoji potreba da se zauzme stav o spornom pravnom pitanju.

Prvostepeni sud je dao i sopstveno tumačenje spornog pravnog pitanja smatrajući da kada sud zna da postoji jedan ili više nasljednika ali da nisu poznati njihovi podaci u smislu imena i prezimena, treba da nastavi s ostavinskim postupkom, da postupak ne prekida, niti da zastaje sa ostavinskim postupkom, već da postupak okonča donošenjem rješenja o nasljeđivanju u meritumu nakon objave oglasa u Službenim novinama Federacije BiH i na oglasnoj tabli suda kojim poziva sve nasljednike koji polažu pravo na nasljeđe iza ostavioca (misleći naravno prvenstveno na navedene čija imena i prezimena nisu dostupna sudu) da se jave sudu u roku od jedne godine dana te nakon toga rasporedi i uruči zaostavštinu na one nasljednike koji su poznati sudu i čije ime i prezime je poznato sudu, odnosno i na one nasljednike koji su se javili sudu unutar navedenog roka. Ukoliko se nasljednik u tom vremenu pojavi pred sudom, sud će odlučiti o njegovom pravu na osnovu njegove izjave, a ukoliko se nasljednik ili više njih ne pojave pred sudom, a preostali dostupni nasljednici i dalje tvrde da ne znaju podatke o nasljednicima, dakle ne znaju ime i prezime tih nasljednika ili njihov broj ili oboje, da u tom slučaju sud raspoređuje nasljedstvo na poznate nasljednike, dakle, kao da ovi čija su imena i prezimena nepoznata ili njihov broj, ili oboje, ne postoje.

Odredbom člana 61.a ZPP kojim je regulisano da ako se u postupku pred prvostepenim sudom u većem broju predmeta postoji potreba da se zauzme stav o spornom pravnom pitanju koje je od značaja za odlučivanje o predmetu postupka pred prvostepenim sudovima, prvostepeni sud je ovlašten i po službenoj dužnosti pokrenuti navedeni postupak.

Odredbom člana 235. stav 1. Zakona o nasljeđivanju F BiH³, normirano je “ (1) Ako se ne zna ima li nasljednika, sud će oglasom pozvati osobe koje polažu pravo na nasljedstvo da se prijave sudu u roku jedne godine od objavljivanja oglasa u "Službenim novinama Federacije

³ Službene novine FBiH 80/14, Odluka Ustavnog suda FBiH broj 32/19.

BiH", a stavom 2. oglas će se pričvrstiti na Oglasnu ploču suda i objaviti u Službenim novinama Federacije BiH i na drugi prikladan način.

Stavom 3. i 4. navedene odredbe regulisano je da po odredbama stava 1. i 2. ovog člana sud će postupiti, i ako je nasljedniku postavljen privremeni zastupnik zbog toga što je boravište nasljednika nepoznato, a nasljednik nema punomoćnika ili zbog toga što se nasljednik ili njegov zakonski zastupnik, koji nemaju punomoćnika, nalaze u inostranstvu ili su nedostupni, a dostava se nije mogla obaviti. Nakon što istekne rok iz stava 1. ovog člana sud će provesti ostavinsku raspravu, na osnovu izjave postavljenog staratelja i podataka kojima sud raspolaže.

Kada se nasljedniku postavlja privremeni zastupnik u smislu čl. 199. stav. 2. Zakona o nasljeđivanju određeno je drugim zakonom i to Zakonom o parničnom postupku odredbom čl. 296. stav. 2. tačka. 4. i 5., tako da u slučaju da je nasljedniku nepoznato prebivalište ili boravište a nasljednik nema punomoćnika ili se nasljednik nalazi se u inostranstvu ili je nedostupan, a dostava se nije mogla obaviti, postavlja se privremeni zastupnik.

Sadržajno identična odredba (član 225.) je i u ranijem Zakonu o nasljeđivanju⁴ regulisala na isti način obavezu pozivanja oglasom u postupku za ostavinsku raspravu u slučajevima ako se ne zna da li ima nasljednika, da sud oglasom poziva lica koja polažu pravo na nasljeđe da se prijave sudu u roku od godinu dana od dana objavljivanja oglasa u "Službenom listu SRBiH", kao i obavezu suda za postavljanja staratelja zbog nepoznatog boravišta nasljednika ili njihove nedostupnosti.

Zakonodavac je odredbu člana 235. Zakona o nasljeđivanju F BiH, široko postavio i ona reguliše obligatorno pozivanje oglasom i obuhvata i pokriva činjenice i situacije koje upravo prvostepeni sud navodi (nepoznat broj i imena nasljednika, poznat samo broj ili imena nasljednika ali nepoznate adrese odnosno boravište nasljednika).

Cijeneći sopstveno tumačenje pravnog pitanja od strane prvostepenog suda, proizilazi da prvostepeni sud nema interpretativnu dilemu u pogledu tumačenja pravne norme. U zahtjevu prvostepeni sud problematizira isključivo stav. 1. odredbe čl. 235. Zakona o nasljeđivanju, dakle pozivanje nasljednika oglasom, smatra da primjena navedene odredbe nije u cilju brzog okončanja postupka, a da je to interes društvene zajednice, niti je njena primjena u interesu poznatih nasljednika. Prvostepeni sud u zahtjevu problematizira i neke institute nasljednog prava, posebno zadržavanje instituta zastare predaje zaostavštine što smatra da je protivno interesu onih nasljednika koji bi se naknadno pojavili i zatražili predaju zaostavštine, jer je taj institut napušten u Zakonu o nasljeđivanju Rs.

Međutim, u vezi ovih razloga koje prvostepeni sud navodi u zahtjevu, ukazuje se na stav Ustavnog suda BIH u predmetu broj AP. 945/14 od 6. decembra 2016. godine, tačka 30, Odluka o dopustivosti i meritumu, koji navodi da je ovaj sud u svojoj dosadašnjoj praksi zauzeo stav da „su sudovi u redovnom postupku dužni primijeniti pozitivne propise, a ako im se u postupku postavi pitanje pravne valjanosti ili ustavnosti određenog općeg pravnog akta, onda to pitanje mogu proslijediti nadležnom sudu, u konkretnom slučaju Ustavnom sudu...nadalje Ustavni sud, također, ukazuje da ovakvo ad hoc ocjenjivanje pravne valjanosti propisa od redovnih sudova u navedenom predmetu ne samo da nije zakonito već nije ni u skladu sa ustavnim principom vladavine prava iz člana I/2. Ustava BiH i u njega inkorporiranom principu pravne sigurnosti“ (vidi Odluku Ustavnog suda broj AP 1603/05 od 21. decembra 2006. godine, tačka 37, dostupna na internetskoj stranici Ustavnog suda www.ustavnisud.ba).

---

⁴(Službeni list SR BiH broj 7/80 i 15/80)

Nadalje, navedeno sporno pravno pitanje u kojem je sadržano više pravnih pitanja je u domenu neposredne primjene materijalnog prava u tom prvostepenom postupku i pravna pitanja kako su koncipirana nemaju potreban stepen uopćenosti, pa nisu ni podesna za zauzimanje pravnog stava, jer zapravo zavise od konkretnih utvrđenja u postupku odnosno podataka kojima ostavinski sud raspolaže. Opći pravni standard je sadržan u samoj normi i postupanje suda je određeno odredbom člana 235. Zakona o nasljeđivanju u FBiH.

Prema tome, cijeneći izloženo, ne postoji neizvjesnost u tumačenju pravne norme, kao ni potreba davanja njenog pravnog značenja odlukom u postupku rješavanja spornog pravnog pitanja.

Zbog izloženog, Građansko odjeljenje Vrhovnog suda Federacije BiH je primjenom odredbe člana 61d. stav. 2. ZPP, odbilo zahtjev Općinskog suda u Velikoj Kladuši za rješavanje spornog pravnog pitanja.

Predsjednik Građanskog odjeljenja
Vrhovnog suda F BiH
Radenko Blagojević, s.r.